

BÖLÜM 15

BİLİRKİŞİ HEMŞİRELİĞİ

Nasibe KIVRAK¹
Emrah EMİRAL²
Dilek BAYSAL³

GİRİŞ

Hemşirelik, toplumun ihtiyaçları ve talepleri karşısında değişime açık dinamik bir meslektir. Bu bağlamda, hemşirelerin görev alanları ve sorumlulukları sürekli genişlemektedir. Bu görev alanlarından biri de henüz ülkemizde bilinmeyen Bilirkişi hemşireliğidir (1). Bilirkişi hemşireleri(Legal Nurse Consultant –LNC), sahip oldukları hemşirelik eğitimlerine dayanarak tıp ve hukuk arasında bağlantı kurarlar. Hem tıbbın pratik yönleri hem de sağlık hizmetlerinin yasal yönleri konusundaki bilgileriyle, danışmanlık ve tanıklık görevi üstlenerek adaletin yerini bulması için çabalarlar. Bilirkişi hemşire danışmanlarının birincil görevi; sağlık hizmetlerinin sunumu esnasında ortaya çıkan sonuçları değerlendirmek, analiz etmek ve sonuçlara bağlı görüşlerini sunmaktır (2).

Hemşireler genellikle lisans mezunlarıdır. Lisans eğitimleri sırasında müfredatları içerisinde bulunun anatomi, fizyoloji, psikoloji, farmakoloji ve tıp derslerinin yanı sıra sağlık hizmetlerinin içerdiği bakım standartları konusunda da eğitim görürler. Bu nedenle, hemşireler hem tıbbi kayıt tutma konusunda hem de tıbbi kayıtları yorumlama ve değerlendirme konusunda son derece tecrübe sahibidirler. Avukatlar, hukuk diploması ile fakülteden mezun olurlar. Fakülte müfredatlarında yer alan hukuku ilgilendiren konularda öğrenim görürler ve uygulama yaparlar. Fakat hemşirelik, tıbbi ilgilendiren veya tıbbi terminolojiyi içeren herhangi bir konuda eğitim veya öğrenim görmezler (2).

Türkiye’de tıbbi uygulama hatalarına ilişkin, mahkeme dosyaları, bilirkişilik yapan kurum ve kuruluşların istatistiki verileri hukuk ve ceza davalarında artış olduğunu bildirilmektedir. Bu ceza ve hukuk davalarındaki artışta, hasta hakları

¹ MSc., Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, İbni Sina Hastanesi, kivraknasibe@gmail.com

² Uzm. Dr., Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp AD., dr.emrahemiral@gmail.com

³ MSc., Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri AD., dilektektas@gmail.com

E. BİLİRKİŞİ HEMŞİRELERİNİN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

Bilirkişi hemşireleri, sağlık, tıp ve hemşireliği ilgilendiren konularda uzman iken avukatlar yasal konularda uzmandırlar. Bu hemşireler hemşirelik mesleğinin uygulayıcılarıdır ve hukuk eğitimi almaları bir ön koşul değildir.

1. Eleştirel düşünme
2. Klinik beceri
3. Organizasyon becerisi
4. Hukuki terminoloji bilgisi,
5. İletişim becerisi (12,13).

SONUÇ

Bilirkişi hemşireliği kavramının Amerika ve Kanada gibi ülkelerde tanımlanmış ve görevleri belirlenmiştir. Ülkemizde henüz bu kavrama ilişkin bir tanımlama yoktur. Bu hemşirelerin aktif olarak rol alabilmesi için görev tanımlarının yapılması, özel eğitimden geçirilmesi böylece sunacakları hizmetle Türk toplumuna en üst seviyede katkı sağlayacağı görüşündeyiz.

KAYNAKLAR

- Lynch, Virginia A. Barbel J, Forensic Nursing Science, Forensic Nursing Science, Volume 2, Ed.: Lynch, Virginia A.; Duval, Barbel Janet; Mosby, 2011: 1-16.
- Iyer, Patricia W.; Aken, Jan; Condon, Kathie W. Getting Started as a Legal Nurse Consultant, Business Principles for Legal Nurse Consultants, Ed.: Iyer, Patricia W.; Aken, Jan; Condon, Kathie W.; CRC Press, 2005: 1-18.
- Kırtıçoğlu M, 2018, Yargıtay'da 2010-2017 Yılları Arasında Karara Bağlanan Hatalı Tıbbi Uygulama (Malpraktis) Dava Kararlarının Değerlendirilmesi, Tıpta Uzmanlık Tezi.
- Huff, Karen J.; West, Tricia; Kniss, Irene. **History, Entry into Practice, and Certification**, Legal Nurse Consulting Principles and Practices, Volume 4, Ed.: Meyer, Anne; Dickinson, Julie; CRC Press, 2020.
- Meiner, Sue. The Legal Nurse Consultant, Geriatric Nursing, 2002;26(1):34-36.
- Wetther, K.L. Forensic Responsibilities of The Legal Nurse Consultant, J Psychosoc Nurs Ment Health Serv., 1993: 31(11):21-5.
- All Nursing Schools. Legal Nurse Consulting: Job Description, Salary, and Career Outlook, <https://www.allnursingschools.com/specialties/lnc/>, 18.09.2021.
- Legal Nurse Consultants Association of Canada. <https://lncac.com/>, 18.09.2021.
- Push, Amanda. Legal Nurse Consultant: Career Guide. <https://www.criminaljusticedegreeschools.com/criminal-justice-careers/legal-nurse-consultant/>, 20.08.2019.
- Paterson, Mary A.; McMullen, Patricia. So You Want to Be a Legal Nurse Consultant or an Expert Witness: Issues and Considerations, The Journal for Nurse Practitioners, 2007;3(1):29-32.
- Mertens, Roslynn; Wrigley, Jane. The Role of the Legal Nurse Consultant in Brachial Plexus Injury: A Case Study, Newborn and Infant Nursing Reviews, 2010;10(3):138-142.